

Etapa națională a olimpiadelor școlare - 2022

Probă scrisă

ISTORIE

Clasa a IX-a

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Subiectele se tratează pe foi separate.

SUBIECTUL I**(40 de puncte)**

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Ca urmare a «răzmerițelor», în cursul cărora plebea se retrăgea în afara incintei celor Șapte Coline, pe muntele Aventin sau pe Muntele Sacru, au început totuși să apară compromisuri, poate de la începutul secolului al V-lea î.Hr. Republica patriciană se vedea silită să recunoască existența și chiar o anumită valoare legală «conciliilor» sau adunărilor specifice ale plebei, măsurilor legislative propuse de acestea, [...] conducătorilor pe care ea și-i atribuia, «tribuni» sau «edili» ai plebei. [...] Dar în perioada imediat următoare, dificultățile politice își găsesc mult mai ușor rezolvarea. Accesul plebei la magistraturi, apoi la colegiile sacerdotale, se obține în etape, în cursul secolului al IV-lea î.Hr. Plebeii bogați sunt cei care beneficiază de el. [...] Bogații din cele două «ordine», uniți de acum încolo în ceea ce se va numi «nobilimea» romană, își luaseră dinainte măsuri împotriva posibilelor atacuri la adresa situației lor privilegiate; regimul electoral al comitiilor se va baza pe repartitia inegală a celor bogați și a celor săraci în unitățile de bază, triburi sau centurii, și pe majoritatea asigurată tocmai prin aceasta elementelor conservatoare.”

(Larousse, *Istoria universală*)

B. „Pompei rămâne singur la Roma și în scurtă vreme este stăpân aici. Dificultățile externe și nesiguranța din capitală sunt atât de mari încât, Senatul și poporul fiind înspăimântați nu șovăie să nesocotească încă o dată instituțiile în folosul lui. În 52 î.Hr., el este consul de unul singur, și totodată își prelungește proconsulatul în Spania. Dar conflictul latent cu Cezar, agravat de moartea lui Crassus, izbucnește în anii 50 î.Hr. Manevrele politice ale lui Pompei nu reușesc să-l elimine pe prestigiosul învingător al galilor. Datorită noii sale puteri militare și financiare, Caesar încalcă definitiv legalitatea trecând Rubiconul. Acesta este începutul unui război civil de o violență extraordinară, în cursul căruia Roma este abandonată răsculaților de către Pompei și Senat, iar legiunile se ucid între ele în Spania, în Iliria, în Grecia, în Orient, în Africa.”

(Larousse, *Istoria universală*)

C. „Dispariția șefului statului face situația mai confuză ca niciodată. Moștenitorul său spiritual, Antoniu, confirmă faptele lui Cezar, dar testamentul dictatorului defunct îl desemnează în calitate de fiu adoptiv [...] pe nepotul său Octavian, la a cărui cauză aderă Cicero și, după el, senatorii în fața cărora tânărul imperator cutează să se prezinte înarmat. Susținut de clientela părintelui său divin, Octavian preia consulatul în mod ilegal începând din 43 î.Hr., fără a fi urcat scara demnităților. În același an el încheie cu Antonius și Lepidus, partizanul lui Cezar, cel de-al doilea triumvirat, care se deosebește de primul prin faptul că este o magistratură aprobată de popor.”

(Larousse, *Istoria universală*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, din sursa **C**, două acțiuni politice ale lui Octavian. **4 puncte**
2. Menționați, din sursa **B**, două cauze ale războiului civil. **4 puncte**
3. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
4. Prezentați o consecință a faptelor istorice la care se referă sursele **B** și **C** pentru evoluția statului roman în secolul I d.Hr. **5 puncte**
5. Prezentați două fapte istorice, din a doua jumătate a secolului al III-lea, desfășurate în statul roman. **10 puncte**
6. Prezentați o asemănare și o deosebire dintre popoarele sumerian și grec în Antichitate. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Elaborați, în aproximativ trei-patru pagini, o sinteză despre **civilizația europeană în Evul Mediu**, având în vedere:

- prezentarea a două asemănări și a unei deosebiri dintre formarea popoarelor germanice și romanice;
- precizarea unui aspect referitor la ierarhia feudală și prezentarea câte unei consecințe ale acestuia pentru Imperiul Romano-German, respectiv statele medievale din spațiul românesc;
- menționarea a patru aspecte referitoare la Imperiul Bizantin între secolele al VII-lea – al XIII-lea;
- explicarea rolului unei personalități politice în cadrul evenimentelor desfășurate în Franța între secolele al XI-lea – al XIV-lea.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** sintezei, evidențierea **relației cauză – efect**, respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** sintezei în limita de spațiu precizată